

1984, 12. listopadu – Sdělení VONS č. 404 „Zatčení tři křesťanů z církve bratrské“ o uvěznění Jána Juhaščíka ml., Jána Juhaščíka st. a Rudolfa Sabanoše a jejich trestním stíhání pro přípravu trestného činu porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou.

Dne 12. října 1984 zadržela hlídka při kontrole ve Vranově nad Teplou¹ na východním Slovensku Jána Juhaščíka ml.,² nar. 1963,³ a Rudolfa Sabanoše,⁴ nar. 1963,⁵ kterým při prohlídce zavazadlového prostoru vozidla našla větší množství biblí a jiné náboženské literatury v ruštině.⁶ [Dne] 13. 10. 1984 provedlo šest příslušníků StB domovní prohlídku v Hermanovcích v domě Jána Juhaščíka st.,⁷ nar. 1932, při níž zabavili literaturu náboženského charakteru. Všichni tři křesťané bratrské církve byli obviněni z přípravy trestného činu porušení předpisu o oběhu zboží s cizinou podle § 7/1 k § 124/1, 2a tr. z. Zároveň na ně byla uvalena vazba. Jsou drženi ve věznici v Košicích. Bližší okolnosti a údaje o daném případě nám nejsou zatím známy.⁸

Informace o Chartě 77, r. 7, 1984, č. 11, s. 13.

POZNÁMKY

¹ Správně Vranově nad Topľou.

² Ján Juhaščík ml. pracoval v JRD Durdoš, kde byl zaměstnán také Rudolf Sabanoš a otec Marka Roháčka (k němu viz sdělení VONS č. 488, dokument č. 491). Na Jána Juhaščíka ml. byl veden osobní svazek s krycím jménem „Pašerák“, reg. č. 17723, arch. č. 11207, dnes in: Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Košice, Operatívne zväzky; dále svazek nepřátelské osoby s krycím jménem „Pašerák“, reg. č. 18459, který však byl v prosinci 1989 skartován.

³ Správný rok narození je 1959.

⁴ Správně Sabanoše. Na Rudolfa Sabanoše byl veden osobní svazek s krycím jménem „Pomocník“, reg. č. 17724, arch. č. 11208, který je dnes uložen in: Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Košice, Operatívne zväzky; dále svazek nepřá-

telské osoby s krycím jménem „Pomocník“, reg. č. 18457, který však byl v prosinci 1989 skartován.

⁵ Správný rok narození je 1962.

⁶ Hlídkka zadržela Juhaščíka a Sabanoše několik minut po půlnoci 13. 10. 1984. Juhaščík obstarával literaturu od Ladislava Rakaye z Rožňavy (objekt akce KURIER), oba Juhaščíkové se Sabanošem ji poté balili a dopravovali do SSSR. V červenci 1983 a červenci 1984 ji přepravili úspěšně, v říjnu 1984 byli zadrženi. Několik posledních let jezdili členové církve bratrské z okresu Vranov nad Topľou na zájezdy do SSSR, kde navazovali kontakty s tamními občany (nebo obnovili kontakty Jána Juhaščíka st. z konce 60. let). Viz závěrečnou zprávu npor. Miroslava Kozáka z vysunutého pracoviště Správy StB ve Vranově nad Topľou z 1. 8. 1985 s návrhem na ukončení rozpracování v rámci osobního svazku „Pašerák“. Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Košice, Operatívne zväzky, osobní svazek vedený na Jána Juhaščíka ml. s krycím jménem „Pašerák“, reg. č. 17723, arch. č. 11207.

⁷ Na Jána Juhaščíka st. byl veden osobní svazek s krycím jménem „Organizátor“, reg. č. 17725, arch. č. 11209, který je dnes uložen in: Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Košice, Operatívne zväzky; dále svazek nepřátelské osoby s krycím jménem „Organizátor“, reg. č. 18458, který však byl v prosinci 1989 skartován. Skartován byl v roce 1963 po několika měsících i signální svazek zavedený na J. Juhaščíka st. Všichni tři obvinění byli nepřátelskými osobami IV. kategorie.

⁸ V květnu 1985 byli propuštěni z vazby. V době před soudem se všichni tři stáhli do ústraní, i s ohledem na to, že nečekali tak dlouhý pobyt ve vazbě (ten byl patrně ovlivněn vyšetřováním v SSSR). V říjnu 1985 je Okresní soud ve Vranově nad Topľou „odsúdil na sedem mesiacov, ktoré už mali odse-
dené vyšetrovacou väzbou“.

K případu viz ČARNOGURSKÝ, Ján: *Väznili ich za vieru*. Bratislava 1990, s. 118–121. Vzpomínky na výslechy i vyšetřování lze nalézt in: JUHAŠČÍK, Ján st.: *Väznený pre Biblie, Bratrská rodina* 28, 2005, č. 4, dostupné online: http://www.cb.cz/rodina/cislo.php?0504_tema7 [28. 2. 2014]; též Pašerák biblií, *Dialóg* 5, 2012, č. 2, s. 18–19.

O případu informovala mj. Amnesty International, viz článek „Czechoslovakia. Jan JUHASIC (born 1932), Jan JUHASIC (born 1963), Rudolf SOBANOS [správně Sabanoš] (born 1963), Vladimír Rakay“ in: *Amnesty International Index*, 10. 5. 1985, uloženo in: LP, Sb. VONS, inv. č. 153, sign. IV/3, kart. 29; viz též článek obsahující informaci o případu J. Juhaščíka ml., J. Juhaščíka st. a R. Sabanoše in: *C. A. R. P.*, 1985, Easter Issue, uloženo in: tamtéž, sign. IV/2, kart. 29.